

Національний університет «Києво-Могилянська академія»
Науково-практичний семінар у рамках Днів Науки НаУКМА

**РОЗВИТОК НАВИЧОК АКАДЕМІЧНОГО ПИСЬМА В УНІВЕРСИТЕТІ:
МОГИЛЯНСЬКИЙ ДОСВІД І ПЕРСПЕКТИВИ**

(4 лютого 2021 року, онлайн)

Час проведення 10:00 – 13:00, 14:00 – 17:00

Відкриття і презентації (10:00 – 10:40)

(10:00 – 10:10)

Вступне слово від робочої групи організації семінару
Ольга Брюховецька, Кафедра культурології.

(10:10 – 10:20)

Презентація досвіду перевірки на плагіат студентських робіт.
Ольга Бершадська, Центр забезпечення якості освіти НаУКМА.

(10:20 – 10:30)

Досвід Центру англомовного письма НаУКМА
Дмитро Мазін, Кафедра англійської мови.

(10:30 – 10:40)

Міжнародна співпраця і обмін досвідом щодо викладання письма
Лариса Човнюк, Відділ міжнародного співробітництва.

Доповіді

Перша частина (10:40 – 13:00)

(10:40 – 11:00)

**ВИБІР ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРОБЛЕМИ ТА ПОЧАТКОВЕ ФОРМУЛЮВАННЯ ТЕМИ
ЯК ПЕРШИЙ КРОК ДО УСПІШНОГО НАПИСАННЯ КУРСОВОЇ/ДИПЛОМНОЇ
РОБОТИ**

Довга Лариса Михайлівна, проф., д.філос.н., кафедра культурології НаУКМА

Перші кроки студентів на шляху до освоєння наукового письма починаються із вибору сфери наукових досліджень і називання теми курсової/диплому/дисертації. Не маючи досвіду, молоді дослідники прагнуть до глобальності, позаяк, з одного боку, вважаючи, що масштабність теми додає їй наукової ваги, а з іншої – не розуміючи того, як обрану тему можна/належить звузити. Така ситуація, якщо її вчасно не виправити, приводить до того, що роботи пишуться надмір поверхово, в них відсутній елемент творчого пошуку чи самостійного дослідження, у студентів не формується адекватне розуміння самої суті наукової праці.

В доповіді буде розглянуто проблему вибору і «називання» теми дослідження крізь призму різних чинників, які впливають на можливість/не можливість її повноцінно розкрити в обсягах певних типів наукових робіт (курсова, диплом, дисертація).

(11:00 – 11:20)

ЯК ПИСАТИ ЗРОЗУМІЛО І ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО ДЛЯ ЯКІСНОГО АКАДЕМІЧНОГО ТЕКСТУ

Аветисян Анастасія Ігорівна, ст. викл., к.філос.н, кафедра культурології НаУКМА

Студентські академічні тексти часто написані незрозуміло. У такої незрозумілості кілька факторів: 1) текст не має структури та «сюжету»; 2) розмиті аргументи – автор/ка може суперечити сам/а собі або зовсім не пропонувати власної позиції; 3) окремі речення переповідають думки з прочитаного джерела, але не прояснюють їх; 4) текст рясніє непоясненими термінами. Таким чином, пишуться роботи, які мають ознаки академічних: формат, тематичний вокабулярій, список літератури, – але не є академічними за суттю. Такі непрозорі тексти створюють простір для наукоподібності та плагіату. Адже в основі незрозумілості – нерозуміння. А коли студенти не розуміють, про що пишуть, вони частіше спокушаються на запозичення з інших текстів. Дана доповідь – спроба запропонувати інструменти, які допомагають писати ясно, навіть обговорюючи складні теоретичні питання.

(11:20 – 11:40)

BEST PRACTICES OF THE NAUKMA ENGLISH WRITING CENTRE AS A COMPETENCE-ORIENTED EDUCATIONAL PLATFORM

Yaroslava Fedoriv, доц., к.філол.н., Nataliya Solomashenko, доц., к.філол.н., English Language Department NaUKMA

The 21st century's technologies and the globalization processes in the world politics and economy demand effective written communication skills from specialists in all spheres of their activities. Therefore, written communication is an integral part of the university curricula, with the competence-oriented instruction grounded on the European Recommendations on Language Education.

The English Writing Centre at the English Department of the NaUKMA served to assist students in writing in English by providing peer tutoring via one-on-one writing tutorials, consultations, workshops, and mini-lessons, with a focus on fluency, accuracy, credibility, and academic integrity. The report will introduce the participants to the general framework of the EWC mission and offer practical recommendations gained during its operation.

(11:40 – 12:00)

ТЕМА ДОБРОЧЕСНОСТІ В АКАДЕМІЧНОМУ ПИСЬМІ ЯК ЕЛЕМЕНТ КОМУНІКАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УНІВЕРСИТЕТУ

Воропай Ольга Костянтинівна, доц., к.н., кафедра маркетингу та управління бізнесом НаУКМА

Тема академічної доброчесності повинна стати одним з основних елементів комунікаційної політики університету з усіма стейкхолдерами з низки причин: (1) АД – для України поки що одна з конкурентних переваг; (2) АД та якість АП повинна стати суспільною цінністю, тож має виховуватися не лише в межах університету; (3) університет повинен чітко артикулювати АД як ціннісну пропозицію для мінімізації непродуктивної співпраці. У доповіді буде розглянуто місце та роль Центру Академічного Письма у такій комунікації.

(12:00 – 12:20)

ВИКЛИКИ, ПОВ'ЯЗАНІ З НАВИЧКАМИ АКАДЕМІЧНОГО ПИСЬМА, ПРИ ПІДГОТОВЦІ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ СТУДЕНТІВ

Кисельова Тетяна Сергіївна, доц., к.ю.н., доктор філософії в галузі права (Оксфордський університет), кафедра галузевих правових наук НаУКМА, кер. Центру досліджень медіації та діалогу НаУКМА.

Доповідь коротко ознайомить з досвідом викладання методики написання студентських наукових робіт за методологією дослідницьких кіл Оксфордського університету, а також означить проблеми, з якими стикається викладач і які потребують спільних рішень на загально-університетському рівні.

(12:20 – 12:40)

ПРОЦЕСУАЛЬНО ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД ДО ПИСЬМА ЯК ПЕДАГОГІЧНА СТРАТЕГІЯ

Ольга Брюховецька, ст. викл., к.філос.н., кафедра культурології НаУКМА

Ролан Барт свого часу влучно зауважив, що письмо розвивається не як лінія, а як зерно. Усвідомлення нелінійної процесуальності письма приходить з досвідом, який часто відсутній у студентів. Тому важливо пояснювати студентам, що різні етапи письма потребують різного ставлення та інструментів. Варто заохочувати студентів до переробки власного тексту, давати їм нагоди на власному досвіді зрозуміти рекурсивний характер письма. Дуже добре створювати для студентів можливості отримувати (і давати) фідбек на різних етапах роботи над текстом. Усе це – складові педагогічної стратегії, що спирається на процесуально орієнтований підхід до письма. Ця стратегія спрямована на те, щоб навчити використовувати письмо для відкриття значення, а не лише для його передавання.

(12:40 – 13:00)

Обговорення.

Друга частина (14:00 – 17:00)

(14:00 – 14:20)

БІБЛІОГРАФІЧНІ МЕНЕДЖЕРИ ЯК ДОПОМІЖНІ ІНСТРУМЕНТИ ЦИТУВАННЯ ДЖЕРЕЛ

Чуканова Світлана Олександрівна, ст. викл., к. пед. н., зав. сектору НБ НаУКМА

Метою дослідження є проаналізувати принципи роботи автоматизованих ресурсів з укладання бібліографічних списків (референс-менеджерів, бібліографічних менеджерів). Варто зауважити, що референс-менеджерів існує багато, як передплачених, так і вільних, он-лайн та версії для ПК тощо. Кожен може вибрати собі той продукт, який є релевантним саме для конкретного дослідника, як ми вже зазначали раніше. Такі інструменти є допоміжними і варто пам'ятати, що вони постійно розвиваються та оновлюються і деякі елементи в описі досліднику потрібно буде вводити вручну, тож кожен запис все одно варто перевіряти на точність. Разом з тим, такі інструменти полегшують роботу з джерелами і скорочують час на створення бібліографічних списків, що є важливою умовою дотримання норм академічної доброчесності при написанні робіт.

(14:20 – 14:40)

НАУКОВЕ МОВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ: НОРМАТИВНИЙ ТА КОМУНІКАТИВНИЙ АСПЕКТ

Кадочнікова Олена Петрівна, доц., к.філ.н., кафедра української мови НаУКМА

Запорукою успішного опанування програми підготовки фахівця з будь-якої галузі у вищій школі є розвинена комунікативна компетенція, зокрема той її складник, що передбачає вміння працювати з науковими текстами – від здатності розпізнавати їх до вміння створювати. Не секрет, що більшість першокурсників мають неглибокі знання про тексти

наукового стилю, а проте вже під час другого року навчання мають виконати свою першу курсову роботу.

Доповідь присвячена характеристиці мовно-комунікативної компетенції студентів-першокурсників спеціальності «Англійська мова та українська мова» та опису ролі джерелознавчої практики в становленні їхнього вміння працювати з науковими текстами

(14:40 – 15:00)

ДОСВІД НАВЧАННЯ АКАДЕМІЧНОМУ ПИСЬМУ В РАМКАХ НАВЧАЛЬНИХ КУРСІВ ШКОЛИ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

Бойко Оксана Михайлівна, доц., к.н., зав. кафедри, Школа соціальної роботи імені професора Володимира Полтавця НаУКМА

Під час доповіді буде представлено досвід навчання академічному письму в рамках навчальних курсів Школа соціальної роботи НаУКМА.

Зокрема, буде представлено досвід створення і запровадження авторського курсу доповідачки «Підготовка наукової роботи для соціальних працівників». Окрім того, буде висвітлений зміст та особливості викладання окремих тем навчальних курсів для соціальних працівників, що спрямовані на вироблення і вдосконалення навичок академічного письма.

Окремо буде презентовано досвід організації і проведення студентської конференції в рамках Днів науки у НаУКМА, та досвід щодо підготовки студентами тез за результатами власних наукових розвідок, усних презентацій.

На підставі отриманого емпіричного досвіду будуть запропоновані рекомендації для навчання академічному письму широкого загалу студентів.

(15:00 – 15:20)

ІНСТРУМЕНТИ ТЕКСТОВИХ РЕДАКТОРІВ

Надія Павліченко, ст.викл., к.культ., кафедра культурології НаУКМА

Широкий інструментарій сучасних текстових редакторів дозволяє працювати більш швидко і зручно. Але «стара зачалка» все ще призводить до того, що абзаци створюються кнопкою tab, нова сторінка – кількома enter, а ще й відсутність навичок ставити нерозривні пробіли і дефіси додає сивого волосся редакторам, не говорячи вже про автоматичний список літератури. У невеликому майстер-класі я продемонструю, як ставити г, якщо її немає на клавіатурі, та деякі інші корисні речі. Бонус – наприкінці про 10 прийомів, як гуглити більш успішно.

(15:20 – 15:30)

БЕЗ НАЗВИ

Голубєва Марія Олександрівна, доц., к.пед.н., кафедра психології та педагогіки НаУКМА

1) Чи українці зможуть вести літак без спеціальної підготовки, керуючись тільки інструкцією?

2) Які блохи, глисти, воші та патогенні мікроорганізми трапляються у рефератах студентства?

3) Чим принципово відрізняється науковий текст (за вимогами ВАК/ДАК України) від художнього?

(15:30 – 17:00)

Спільна дискусія «Розвиток навичок академічного письма та перспективи створення Центру письма»

Робоча група по з організації науково-практичного семінару «Розвиток навичок академічного письма в університеті: могилянський досвід і перспективи» - Ольга Бершадська, Ольга Брюховецька, Людмила Криворучка, Дмитро Мазін, Лариса Човнюк.